

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.
Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.
Prenumerățiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.
Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Samovolnicie revoltătoare.

Chiar acum am primit știrea, că **comitetul țării** la stăruința „comitetului central din Viena pentru aranjarea festivalului din incidentul jubileului de 60 ani de domnie al M. S. Impăratului“, a designat pe pictorul **Iwasiuk** cu aranjarea grupelor populare din Bucovina în convoiul festiv.

Această știre a produs în cercurile românești din capitală cea mai mare senzațiune.

Cu toate că la inițiativa noastră „Societatea pentru cultura și literatura română din Bucovina“ s'a declarat gata de a lua în mână afacerea reprezentării poporului românesc la acest festival, alegînd un comitet, pe care l'a însărcinat cu preparativele necesare; cu toate că acest comitet, compus din bărbați din toate părțile societății românești și din bărbați esperți în această privință, s'a constituit deja la finea lunii Ianuarie; cu toate că el disvoaltă o activitate deosebită și a delegat pre pictorul academic, prof. Eugen Maximovici și pe redactorul foii legilor imperiale din Viena, Dr. Grigori cav. de Pantazi, să se pună în legătură directă și personală cu comitetul central din

Viena pentru a fixa amănuntele participării **poporului românesc** la acest festival, **ne trezim de odată că un Rutean este însărcinat cu esecutarea artistică a aranjamentului diferitelor grupe românești.** Nu contestăm talentul artistic al d-lui Iwasiuk în ale picturii; dar **contestăm aptitudinea d-sale de a aranja grupele românești**, deoarece d-sa ca rutean, nu s'a interesat nici cînd de portul poporului nostru. Dacă celelalte popoare l' vor accepta pe d-sa, noi nu vom avea nimic în contra; dar **noi protestăm cu toată energia contra designării acestui bărbat pentru aranjarea artistică**, deoarece avem artiștii noștri români cu cunoștințele necesare, cum e dl prof. Maximovici, dl Dr. Grigori Pantazi, dl prof. Bîrgăuan, dl sculptor și pictor Roșca etc., bărbați cari ni dau garanță deplină, că sub conducerea lor aranjamentul va fi încoronat de succes splendid.

Și credem a vorbi din inima tuturor Romînilor, dacă declarăm, că decît să fim conduși de acest domn, mai bine ne retragem dela acest festival, rămînd ca sentimentele noastre de iubire și venerațiune cătră persoana Maiestății Sale să le manifestăm demn în alt mod.

FOIȚA.

Soarte.

In grădina mindrii
Arde'n pară macul,
Edera obraznic
I-a'nbrodit cerdacul.

Stăpina 'n carare-i
Loboda înaltă;
Nu-s de-a noastre urme
Doue ling'olaltă.

Și de bate luna 'n
Geamuri de fereastă,
Nimeni după ele
Nu mai stă și-adastă

Sub un tei uitată
Doarme mandolina,
Vintu'n ea să cînte
Jalea-ne și vina....

Vezi, ca și grădina
Viața nu ne'mbie —
Ne-am ales drept soarte:
Indărăptnicie.

A Lian.

Cîntec.

Se 'nșenină zările,
Puiule, puiule,
Și usc cărările,
Dragule, draguțele.

Salcea prins'a mugurii
Puiule, puiule
Roiuri zboară fluturii
Dragule, drăguțele.

Codr' a 'ntins covoarele
Puiule, puiule,
Și s'o strîns popoarele
Dragule, drăguțele.

Că în el nu mi-i chiema,
Puiule, puiule,
Mi se rumpe inima
Dragule, drăguțele...

Niță Sinzieană.

Idilă.

Noaptea de vrajă,
Luna stă de strajă
Și din naltul cer,

Ea mereu privește
Tot, ce să urzește,
Noaptea în mister...

Iată! la porțiță
Vine o fetiță
Cu pas sprintinel —
Și privește 'n cale
Drumul lung spre vale
Dacă vine el —

Hoțul, stînd de pază,
El să furișază
Ca o umbră lin —
Brațile întinde,
Pe la spate-o prinde
Drept pe lingă sîn —

»Sfîntă Precurată!«
— Strigă biata fată —
»Vai, am leșinat!«
Dară el zimbește,
Gura-i cetluește
Prin un sarutat....

Kalmucki.

Uitat.

(Traducere).

In foc cu voi, scrisori și chip de zină!
Destul mi-ați rupt voi inima o viață;
De-acum văpaia vă cuprîndă 'n brațe,
Dezmierde-vă cu-aceleași sărutări!

Ah, rămășiți din clipe mult iubite,
Voi, ce-ați răpit pribeagului norocul...
In foc de-acum, in foc vă este locul,
Gustați și voi aceleași sărutări!

In foc cu voi, icoanelor viclene,
Ce mi-ați aprins in suflet o făclie
Ca să-mi stingeți vederea pe vecie
Și să-mi împleți viața de-aiurări!

Voi vorbe dulci: „eu te iubesc, bădiță,
Și-ți jur, bădiță, jur, că făr' de tine...“
In foc cu voi, voi vipere haine,
Gustați și voi aceleași desmierdări!

In fum de-acum, voi gicituri deșerte
Și amintiri din zilele cu soare!
In fum de-acum, povești farmăcătoare,
In fum, căci fum sînt orice desmierdări!!

Valuță.

Cernăuț, 4 April 1908.

Atacul infam la adresa judecătorilor români săvârșit de deputatul Aurel Onciul, cu toate că nu numai noi, dar și toți străinii l'au respins cu dispreț și indignare, ne silește să mai revenim, nu spre a aduce momente noi, ce ar fi potrivite să-l slăbească și respingă, fiind aceasta de prisos, ci mai mult spre a aduce dovezi noi despre caracterul aceluia ce l'a săvârșit.

Iu ura-i neîmpăcată și doru-i de resbunare asupra celor ce l'au combătut la ultimile alegeri și celor ce și astăzi îi sînt contrari politici, deputatul Onciul nu și-a dat sama de urmările, ce a putut să aibă acest atac pentru cei atacați și pentru națiunea întreagă. Acuma, după ce acest atac a fost săvârșit, după ce chiar și prietenii cei mai intimi ai d-lui Onciul l'au condamnat, pentru că el constituie o trădare de neam, după ce pînă și străinii, indignați de lipsa de tact și de ura-i neîmpăcată, arătată față de contrarii săi politici, s'au simțit necesități în interesul prestigiului țării să se pronunțe în această afacere în defavorul atacatorului, dl Onciul a venit la convingere, că a comis o faptă, ce-l caracterizează ca trădător de neam plin de patimi, ca denunțiator și ca individ, ce află o plăcere în știrbirea cinstei altora, spre a putea acoperi în acest chip știrbiturile cinstei sale.

Se înțelege că acuma d-sa se vede necesitat să caute momente, cari ar fi în stare să-i scuze fapta-i infamă.

Am amintit în numărul nostru trecut, că d-sa chiar pe frunțașii judecătorilor noștri români și i-a ales ca obiect de atac, căutînd să facă lumea să creadă, că dacă aceștia, ca frunțași, sînt atît de păcătoși, atunci ceilalți sînt și mai păcătoși, și prin urmare nu avem nici un judecător nepătat, și astfel justiția e cel mai puternic factor pentru promovarea corupțiunii.

Vrînd nevrînd, trebuie să te întreb: ce l'a îndemnat pe dl Aurel Onciul ca să atace chiar pre acești trei judecători, pre consilierul sup. dela curtea de apel din Lemberg, Tudor Stefanelli, pe consilierul dela tribunalul din Cernăuț Emilian Iso-

pescu și pe consilierul dela tribunalul din Suceavă Lazar Grigoriu?

Nimic alta, decît numai doru-i de răsbunare, din cauza că aceștia i-au fost și-i sînt contrari politici și ca atari, au agitat la ultimile alegeri pentru senatul imperial contra d-sale, cei doi din urmă ca membri ai partidului național, cel dintîi ca fost contra-candidat al d-sale.

Acest moment a fost scos în relief de dl profesor Iancu car. de Volcinschi, care în ședința memorabilă din 8 Octomvre 1907, în răspunsul său dat d-lui Onciul în aceeaș afacere, a atras atențiunea dietei bucovinene asupra faptului, că funcționarii atacați sînt cu toții contrari politici a d-lui Onciul, și atacul se reduce decila zero, resfrîngîndu-se tot odată asupra celui, ce a făcut acest atac.

Și acuma după ce au trecut dela acele alegeri aproape un an întreg, dl Onciul reînprospetează tactica aplicată de d-sa în lupta electorală, vroind să se resbune acuma, unde d-sa este ales deputat, față de contrarii săi.

De ar fi fost atacul d-sale încă și mai vehement; de ar fi atacat d-sa țara întreagă; de ar fi comis o crimă față de familia sa, toate aceste fapte destul de uricioase nu ar fi fost în stare să-l facă atît de disprețuit, cum l'a făcut faptul, că ca deputat ales și-a permis să-l atace pre fostul său contracandidat!

Acest fapt constituie într'adevăr o faptă atît de uricioasă, încît dl Onciul, care nu dispune, după cum ne-am putut convinge pînă acuma, de nici un pic de mustaș, de cuget și de dragoste pentru neam, se află îndemnat să caute scuze pentru el.

Dar și aici d-sa, conform caracterului său pătimaș, caută să se disvinuiască pre sine, invinuinđ tot odată pre alți, tactică ce o videm zilnic la copii, cari vroind să scape de pedeapsă, cu mintea lor necoaptă trag pe alți copii la pedeapsă.

Dl Onciul adevărat vroiește acuma ca viforul, ce se pornește asupra capului său, să se disearce asupra altui bărbat, care i se pare mai vînjos și viguros, presupunînd, că

acesta mai ușor va putea suporta acest vifor, ce pe d-sa sigur că-l va doborî la pămînt.

În lipsa-i totală de orice scrupul, dl Onciul a știut zilele aceste să deie sbor știrii, că la atacul d-sale îndreptat contra d-lui consilier sup. Tudor Stefanelli, a dat oareșcare îndemn deputatul contele Bellegarde.

Cu toate că nu stăm în relațiuni strinse cu contele Bellegarde, pe care la ultimele alegeri l'am combătut, în urma calităților d-sale excelente și a dragostei ce o documentează d-sa pentru neamul românesc, ne videm siliți a respinge cu indignare această suspiciune ieșită din crierii unui caracter mizerabil și a o declara de o invențiune rău-tăcioasă și de o iscodire infamă.

Contele Bellegarde nu are lipsă să fie luat în scut de nimene și ori ce atac la persoana sa va știe d-sa singur să-l respingă la vreme și în mod convenit; dar avînd d-sa atita tragere de inimă pentru neamul nostru și fiind d-sa într'adevăr un binefăcător mărit al neamului românesc din cercul său electoral, ne doare că chiar un Român s'a aflat, care îndrăznește să-l tragă și pe d-sa în valurile de tină agitate de dl Onciul; ne doare să auzim poate, că ca mulțămită pentru aceste binefaceri, poporul românesc îi aduce d-lui contele hulă și ocară.

Ni place a crede că domnul contele, care a avut prilej a'l cunoaște pe dl Onciul în destul de bine și a se convinge despre »sentimentele sale nobile«, nu va identifica pre dl Onciul cu poporul românesc, care pentru acest fiu pierdut al neamului său, pentru aceasta creatură a infernului, pusă în lume numai spre rușinea neamului, nutrește numai simțeminte de dispreț.

In atențiunea Eminenței Sale a I. P. S. Archiepiscop și Mitropolit.

Inalt Prea Sfințite!

Eminența Voastră!

Zi din zi ni sosesc știri, cari ni dau dovadă, că contrarii noștri nu numai limba, dar și legea vroiesc să ni-o răpească, spre care scop caută ca să poată cîștiga influință asupra afacerilor noastre bisericesti.

Nu demult am adus trista știre, că pentru ocuparea postului de paroh în Udești, unui străin de legea noastră i-a fost încredințată puterea necesară și că el, în virtutea acestei puteri și în exercitarea ei, nu va înțirzia să numească parohul, ce-i va veni la socoteală, lucru încă nemai-pomenit în dieceza noastră. Durerea ce ni-a cuprins din aceasta cauză, încă nici nu a început a se potoli și eată că ni sosește alta veste, tot atît de tristă, pentru că și aici chiar fii de ai bisericii noastre se fac coadă la dirloagă.

E vorba de ocuparea postului de catihet la gimnaziul din Suceavă.

Eminența Voastră!

Nu e chemarea noastră să ne amestecăm în afaceri culturale, cari cad în competența forului condus de Prea Sfinția Voastră. Dar fiind la mijloc o intrigă țesută de niște fii ai bisericii noastre, intrigă la care contrarii legii noastre dau sprijin și se pun în serviciul unui particular în detrimentul legii noastre strămoșești, ca organ de publicitate, ce și-a impus apărarea intereselor națiunii și a bisericii, ni luăm libertatea a a atrage atențiunea Eminenței Voastre asupra acestei intrigi.

Cari sînt candidații la postul acesta nu știm și nici nu am încercat să știm, presupunînd, că numai bărbați calificați pe deplin vor putea fi luați în privire. Dar ne împoartă, că un candidat, întru aca-pararea acestui post, recurge la mijloace, ce sînt direct vătămătoare integrității bisericii noastre, și știrbirea acesteia am vroi s'o împiedecăm în orice caz.

A știut adevărat respectivul candidat prin diferiți factori să-l determineze pre catihetul catolic dela acest gimnaziu, Wolf, ca să soliciteze sprijinul factorilor competenți pentru numirea sa în acest post.

Și vînzînd catolicul Wolf, că de-i va succede să-l scoată pre protejeul

De ale teatrului.

Deoarece stăm în preajma reprezentării piesei »O noapte furtunoasă« aranjată de societatea »Armonia«, ne pare potrivit a a atrage atențiunea onor. public asupra unor amănunte și finețe de stil și situație.

În comedia »O noapte furtunoasă« de Caragiale ne prezintă ideile de trai și politică locală în bransa marilor negustori, cari par, veniți la avere, se bucură de renume bun și sunt onorați de comuna orășenească și exelați de ea cu funcții de onoare. Este timpul, cînd cetățenii compuneau singuri garda civică, însărcinîndu-se a griji pentru siguranța orașului. Din aceasta treaptă socială a scos poetul subiectul său conducîndu-ne în casa chere-stegiului. »Jupin Dumitrache Titircă Inimă-rea«, căpitan în garda civică, zilele trecute fusese el de hatirul soției »Coana Veta« și a cumnatei sale »Zița« în gradina »Junion«, unde se reprezentau niște piese nemțești, cari îl plictisiau grozav. Cu toate acestea el făcu pe plac muierilor și merse, dar se reîntoarse de acolo foarte

nemulțumit. A doua zi se jăluiește prietenului său politic, ipistatul Nae Ipingscu, că ieri la grădina un tinăr amplotiat, elegant îmbrăcat, cu ochelari și joben a fixat neîncetat femeile; se iritase foc: »Iacă niște papugii... niște scirța-scirța pe hîrtie! Fi știm noi! Mănincă pe dătorie, beu pe veresie, trag lumea pe sfoară cu pișicherlicuri... și seara... se gîtesc frumos și umbă după nevestele oamenilor să le facă cu ochiul. N'ai să mai ieși cu o femeie pe uliță, că se ia bagabonții laie după dumiata. Un ăla... un prăpădit de amplotiat, n'are chioară în pungă și se ține după nevestele negustorilor!« Ba acest amplotiat a fost și mai impertinent și s'a luat după ei, cînd au plecat spre casă. — Caracteristic e pentru psihologia lui Dumitrache, cum istorisește toate aceste per longum et latum și cum schimbă de iscusit cuvîntul de ocară pentru acest amplotiat așa de arogant: »Ei! apucăm pe la sfîntul Ionică, ca să ieșim pe podul-de-pămînt papugiul cit coala după noi; ieșim în dosul Agiei coate-goale după noi; mergem la Mihai-Vodă, ca să apucăm spre Stabila-

ment — mațe fripte după noi... Eu trăgeam cu coada ochiului... fierbeam în mine.« În adevăr graiul parvenitului negustor de mahala e așa de natural, că te crezi la un loc cu dînsul! În toate tinguirile aceste ale jupînului conul Nae îl întărește afirmînd toate, ce le-a spus cu un prea supus »Rezon:« Acum intră Chiriac, tejhetarul din prăvălia jupînului, om de mare incredere la șeful său și sergent în garda civică, și-l vestește pe jupin, că cîțiva cetățeni nu vor să se prezinte mine la »izircițele« (exercițiile!) gardei civice, simulînd, că sînt bolnavi; totodată îi anunță, că astă noapte jupinul însuși e de servici și trebuie să inspecteze toate ponturile în oraș. Jupinul Dumitrache ie toate la cunoștință și dă ordin, că cetățenii, cari refuză a veni mine la »izirciță« să fie somați, că de altcum el îi va pedepsi; ei știu bine, că el nu cunoaște indulgența și de aceea doară i-s'a atribuit numele »Inimă-rea«.

Curînd pleacă jupinul la inspectie cu prietenul său Ipingscu rugîndu-l pe Chiriac, »care e băet onorabil«, să iee seama de doamna Veta; cu toate că nu

presupune nimic rău, totuși crede, că e bine, dacă Chiriac, »va observa-o toată noaptea cu ochii în patru«, căci jupinul »are ambiț domnule, cînd e vorba la o adică de onoarea lui de familist!« Chiriac îi promite tot posibilul și se coboară jos să incuie poarta și să facă o inspectie generală în toată casa. Intre acestea »coana Zița« trimise pe Spiridon cu un bilet la »respectivul« amplotiat de atunci seara. Ea îi respunse la poezia lui de amor și îi indicase adresa ei. Acum vine și Chiriac în odaie și îl face pe supăratul: el adică iubia pe »cucoana Veta« și era gelos, că se duse fără dînsul la grădina »Junion«, Nici o asigurare a ei, că îl iubiește, nu-i ajunge; voiește să se impuste! În fine însă promițîndu-i coana Veta, că nu va mai face asta și că tot vecinic gîndește la dînsul, chiar și atunci, cînd e la grădina, ei se împacă și ca să întărească reabilitarea sentimentelor lor de amor se îmbrățoșază ambii și să sărută.

În acest moment se aude afară vocea lui Dumitrache, care inspectînd ponturile a trecut pe acasă, să vadă, dacă Chiriac se ține de promisiune. Chiriac nici n'o

său, el pentru viitor prin el va putea lua influență asupra creșterii religioase a elevilor dela acest institut, moment pe care-l va exploata în favorul catolicismului, nu a stat la îndoială a se pune în serviciul respectivului candidat.

Ori de a avut intervenția sa vre un rezultat, nu ni este cunoscut; asemenea nu ni-i cunoscut ori de candidatul respectiv va fi preferat celorlalți candidați. Pentru noi a fost destul intervenția asta, ca la caz, că acest candidat să obțină postul, să presupunem noi, și cu noi toată lumea, că el l-a obținut numai în urma intervenției catihetului catolic, va să zică, că catihetul gr. or. a fost denumit de cel catolic.

Eminența Voastră!

Se întâmplă destule lucruri în administrația bisericii noastre, cari pe tot creștinul îl împlu de mâhnire; influența străinilor, mulțămirea unor bărbați slabi de înger, e aici de tot mare și mai departe neînclăturabilă; măcar să ne mîngăiem cu gîndul, că copiii noștri vor primi o creștere religioasă amăsurată dorinței strămoșilor noștri, cari au jertfit pentru acest scop averi colosale.

Indrăznim să Vă rugăm să cercetați afacerea și să o dați sfințitorilor Prea Sfinției Voastre spre cumpănire mințioasă, căci vrînd, nevrînd, trebuie să ne ocupăm cu gîndul, că nu tocmai cel mai bun va fi candidatul nostru, ci unirepun dușmanii bisericii noastre, cari astfel de lucruri nu le fac din prietenie, ci numai din interes. Intre candidați vor fi bărbați apți și dupre calitate și dupre vechime, de aceea Vă rugăm: Eminența Voastră, cercetați și faceți dreptate!

Intre evoluție și disoluție.

Multe din câte voi spune în această revistă, rînd pe rînd și timp mai îndelungat, li se vor părea multora idei noi, onora îndrăznețe,

lasă din brațe pe „coana Veta“, ci răspunde din casă, că toate sînt în regula cea mai bună! Liniștit pleacă Dumitrache însoțit de prietenul său înainte la inspecție; și Chiriace se retrage la culcat. Coana Veta trage lampa în jos și se pregătește să se retragă și ea, cînd deodată intră Rică Venturiano, respectivul funcționar, care scrisese Ziții și face Vetii cele mai infocate declarații de amor. Veta inspăimîntată strigă n ajutor pe Chiriace și Spiridon, apoi îl poștește să iasă. Dar urmînd el cu declarațiile sale Veta înțelege, că a schimbat-o cu sora sa Zița. Ea trage lampa în sus și acum de abia vede Rică, că a intrat într-o casă străină, se scuză mult la ea, dar nu are aierul de a ieși. Veta îl roagă să plece cit de curînd, căci vai de el, dacă bărbatul ei, care e puțin gelos și infuriat încă dela grădina, l-ar afla aici noaptea așa de tîrziu. În acelaș moment se aude Dumitrache urcînd scările, Rică desperat de spaimă, sare printr-o fereastră, care i-o indică coana Veta. De aici voiește să ajungă pe niște șchele și apoi prin poarta cea de din dos va ieși în maidan. Acum

altora chiar »medievale« etc. Cunososc vocabularul întreg. De fapt, aceste idei, din unele puncte de vedere, sînt în contradicție cu o mulțime de banalități curente, foarte »populare«, dar care, după a mea nestrămutată convingere, sînt cu totul greșite și primejdioase în viața unei națiuni.

Incredințez pe cetitorul iubitor de adevăr, că nu mi-ar fi nici mie greu, să bat și eu, ca mulți alții, în vre-o darabană populară. E comod, căci multora li place. Iar aplauzele curg gîrlă, și strigătele fac cor cu lovituri de bîte, de călcie în dușumele. Orchestra cunoscută a popularității. Neapărat, că din bătăi în darabane, din strigăte, aplause și rezonanțe în dușumele și în tavanuri nu prea iese o simfonie de dreptate și mai puțin binele controverș în interesul țării, al unui neam.

Eu însă am modesta părere că nu se cuvine, pentru-că nu e demn și nu-i leal, să intri cîntăreț sau muzicant într'un asemenea cor, să preamărești și tu, în strune și organe, prejudecăți obștești, pe care le crezi adevărate nenorociri în viața unui popor.

O viață întregă m'am trudit să învăț și eu din cartea vieței, din știința, ce merită acest nume, o samă de lucruri, pe care le cred esențiale pentru existența unui popor, a unui Stat. Nu știu dacă am dreptate. Dar știu că am oarecari convingeri. Cei ce vor crede că sînt în rătăcire, n'are decit să combată ce voi publică. Voiu răspunde tot ce pot răspunde la o critică de fond. Și voiu u foarte mulțumit, eu însu-mi și cred că și cetitorii, dacă din asemenea lupte de idei ar ieși vr'un bine pentru noi Romîni.

I.

E imposibil să răsbești cu idei de analiză critică printre grupări secrete. Printr'o mulțime frămîntată și avîntată de »doctrine«, de făgădueli visionare, de febrile așteptări. Tot ce poți și trebuie să faci, e să te adresezi oamenilor cuși, din toate straturile națiunii, oamenilor cu judecată calmă și inimă curată. Căci numai aceste elemente ale unei națiuni o pot feri și apăra de ur-

intră Dumitrache cu Ipingsescu infuriat în casă, trage la răspundere pe soția sa, căci văzuse pe Rică „în joben“ în casă îl trezește pe Chiriace și Spiridon și începe a cerceta toată odaia, dar nu-l găsește! În fine însă află bastonul, pe care Rică în fugă îl uitase. Acest „corpus delicti“ îl indeamnă pe jupînul să urmeze cu cercetarea după amploiatul pe șchele și de acolo îl urmărește în întuneric, Rică nu se putu depărta, deoarece poarta din dos era încuiată și acum se afla în pericol mare. De frică auzînd pașii lui Dumitrache după dînsul, sare într'o bute de cement și astfel scapă; ei merseră înainte căutîndu-l, pecînd Rică fugi pe altă parte în casă, unde aflîndu-l pe Spiridon, îi dă un bacșiș bun, să-i arete, pe unde să fugă. Voind să iasă prin ușa de mijloc, îl oprește Dumitrache. Din întâmplare Ipingsescu însă îl cunoștea, căci Rică era redactor la un ziar al progresistilor: „Vocea Patriotului Național“ și student în drept, și-l prezintă lui Dumitrache. Acum nodul dramatic se desleagă: Coana Veta explică, că Rică a voit să viziteze pe Zița și numai

mărite funeste ale funestelor curente. Mai ales cînd aceste curg din toate părțile, și inundă mințile cu valori — valori de deducții fără temei, de »evoluție progresivă«, de »drepturi naturale«, de sentimentalism umanitarist și de obștească fericire pe pămînt, unde să nu mai fie nici durere nici suspinare. Care suflet blind și bun și drept poate să reziste la o asemenea chiasmă a dreptății? — Dar oare așa de ușor să fie, după cum se pare, a deosebi dreptatea de iluzii primejdioase? De obștească nedreptate, de desastru general? Mai ales cînd nu se aud decit glasuri de sirenă, pilde amăgitoare, tot făgădueli de idei pe pămînt? O, e atît de lesne să cîrtești, să faci chiar praf și cenușă nedreptățile »organizațiunii actuale« cu ficțiunea copilărească a omnipotenței „rațiunii umane“, cu perspectiva înșălătoare a unei »egalități« în distribuția fericirii omenesți! În deosebi azi! Cînd dogmele credinței religioase sînt mereu înlocuite cu alte dogme, pretinse »științifice« dar tot scolastice, tot sacrosancte și tot intolerante.

Decit, toate exagerările se ispășesc pe lumea aceasta. Ce le pasă însă celor cu dogmatismul evoluției progresive în politică? Patima omenescă pe de o parte, și pe de alta deprinderea de a trage mereu »consecințe« din abstracțiuni fără temei, îi duc prin nouri și prin stele de unde nu mai este — răspundere.

Teoriile au fără îndoială rostul lor în știință. Dar un rost cu adevărat științificește fixat. Și eu cred d. e. că în teoria lui Spencer sînt și elemente de adevăr. Firește că există în natură o vecinică facere, o vecinică prefacere, ein ewiges Werden, ein ewiges Vergehen, cum zic Nemții. Dar ceea ce mi se pare în afară de orice îndoială este: că în politică n'avem să ne preocupăm nici de soarta umanității, nici de răcirea globului terestru, nici de sfîrsitul lumii, nici măcar de cîrma balonului și consecințele ei politice... Iar cel ce nu înțelege acest lucru, acela să facă știință senină, știință pură, cit o vrea, dar n'are ce căuta în politică cu asemenea »probleme«, făcîndu-se de ris și încurcînd pe alții.

din greșală a intrat aici; și greșala aceasta era inevitabilă, căci casele lui Dumitrache erau tocmai tencuite si persoana, care a vărut, a bătut tăblița cu numărul casei întors, astfel că din Nr 6 s'a făcut Nr. 9 (în casa Nr. 9 adică locuia Zița). Jupînul văzînd acum, că Rică e bătut cu procopsală și mai ales auzînd, că e autorul articolelor din ziar, cari l'au entuziasmat așa de mult, îi face toate onorurile și se declară fericit cu un astfel de cumnat. El consimte la căsătoria lui Rică cu Zița, îi dă sfaturi părintești pentru viitor, și l'indeamnă, să ție la, onoarea sa de familist«. Fîind tîrziu noaptea se retrag toți la culcat.

Tipurile și caracterile puse în acțiune trăiesc. Dumitrache e un cetățean cinstit, care ține mult la bunul său nume și la prietenie, este însă prea prost ca să poată constata, că este înșelat tocmai de acele persoane, la cari ține mai mult.

Ipistatul Noe Ipingsescu este omul, care ține mai presys de toate traiul bun. De altmîntrelea e lipsit de cultură. Deaceea vorbește de »ceferticate« („certIFICATE“) de »lacramație« („reclamație“), de »jor-

Susțin îndeosebi că evoluția firească, ceea-ce se numește de obicei dezvoltare, înaintare, e mereu tulburată în chip artificial, mai ales de vr'o sută de ani încoace, de teorii fără nici o bază în fire, în știință, de oameni impulsivi, grăbiți și cari deatunci încoace, prin discipolii lor, siluesc viața națiunilor europene sub cuvînt de a le duce, în mod pretins științifice, spre nu știu ce fel de »progres infinit« și uniform- Din parte-mi zic: nu cred de loc în aceste teorii de progres. Mai mult sînt convins că ele duc în politică în mod artificial la zdruncinarea, la slăbirea și apunerea Statelor, care se vor lăsa încă multă vreme seduse și tiranizate de asemenea »idei moderne«-vechi greșeli.

În știința pozitivă, numai teorii întemeiate pe experiențe pozitive și pe ipoteze ce rezultă din aceasta, sînt admise. Numai astfel ele pot servi drept călăuze utile în cercetarea mai departe a adevărului. Aminteri, nu numai că n'au absolut nici o valoare științifică, dar ar face imposibilă orice știință. Teorii întemeiate pe observații superficiale sînt generalizări fără nici un temei, numai fumuri cerebrale condensate în „formule“. În știință, asemenea formule ridicule nu fac tocmai mare rău. Pentrucă nimeni din adevărații oameni de știință nu le admite, nu le aplică. Ș'apoi să le aplice politica? Aici e izvorul re- lelor de astăzi!

Politica adevărată nu-i știință exactă, ci o artă sui generis. Din rezultatele pozitive și sigure ale științelor, chiar așa zise politice, ea nu poate lua decit ce-i trebuie ei. Ei, nu științei! În scopuri politice, nu doctrinare. Căci politica nu-i nici laborator de experimente, nici catedră de formule, de »concepții« ale istoriei, nici de fraze juridice, de teorii de »drept istoric«, de „drepturi naturale“ etc.

În politică nu-i vorba nici de cum a fost Statul cu sute de ani înapoi, nici de cum se pare că »ar putea fi« după sute de ani de aci înainte, în teorii istorice și în visuri sociologice.

Omul de Stat, omul politic, trebuie să aibă, mai ales în ziua de azi, o cultură superioară nu din dragoste

nalist« („journalist“) etc. etc. Și confundă »sufragiul universal«, despre care discută ziarul cu o „sufragerie universală“, în care se servește numai poporului ș. m. d.

Chiriace, teșghetarul jupinului și omul de încredere, își reamintește figura unui părăsit rafinat, care pe lingă că înșală pe șeful său, își bate joc de tot ce este mai scump pentru acesta.

Pe Rică Venturiano îi caracterizează Caragiale foarte bine »sînt un june tînar etc.« Ca să-și prepare terenul pentru un viitor politic de cu vreme și-a însușit un număr considerabil de fraze, neologizme, formațiuni particulare de limbă etc., cu cari izbește auzitorii și mai virtos proletariatul.

* * *

În fine atragem atenția onor. public, să bage bine de seamă multele schimosiri de neologizme și jocurile de cuvinte, cari compun în mare parte forța piesei.

C. C.

de știința pentru știință, aceasta, e treaba savanților adevărați, ci din dragoste de neamul său, spre a-l putea servi. Nu numai cu toată vapoia firească a sufletului său, ci, mai ales, cu toată înțelepciunea posibilă azi în politică. Ca să știe alege ce e pozitiv și sigur de ce nu-i, în domeniile culturii omenești; în filosofie și istorie, în științele politice și în științele naturale. Și nici aceasta nu-i de ajuns, dacă nu cunoaște cât mai bine firea poporului, a neamului său propriu. Dacă nu ține seamă la fiecare pas, de experiența istorică a vieții lui, de filozofia lui în viață, de aspirațiunile lui și de fectele lui. Cu un cuvânt, are să facă o greșită politică dacă nu ține seamă de experiențele altor neamuri, sau dacă nu le analizează și nu le cerne cum se cade. Și tot greșită politică are să facă și atunci, dacă trăind de mic departe de poporul său, fie cu trupul, fie cu mintea, în străini, în o lume de străine simțiri și de idei străine, — a pierdut dragostea de neamul lui și cu ea orice simțire, orice pricepere a vieții lui! Nu a »umanității«! A vieții lui! Care sau e națională sau nu mai e, nu va mai fi.

Căci atunci nici geniul său, oricât de mare ar fi, nici știința lumii toată nu-l mai scapă de înec în noianni fără fund al utopiilor. Iar o politică fantastică duce orice Stat, orice națiune la ruină. În politică nu încap șobloane generale. O politică serioasă nu zice mereu: — »Așa-i în țara cutare și în țara cutare, deci să facem și noi așa, pe de-a întregul!« Și în abstracție de moravurile poporului! De moravurile lui, de sufletul lui secular! De unica garanție a existenței lui în lume! Căci alta nu-i și nu poate fi decât în teoriile visătorilor.

(Va urma).

Judecătorile sătești și reforma hramului.

Judecătorile sătești, cari ar avea menirea să desvețe pe țaranul nostru de-a pierde bani și zile zădarnic pe drumuri și reforma hramului, cari tind să deie datinilor, împreunate cu această serbare prin aranjarea unei petreceri mari districtuale, un alt colorit, le-am desfășurat destul de clar în coloanele ziarului nostru. Să ne apucăm deci dară cu toate puterile noastre, să le aducem la realizare. Să nu întârzim de a scoate casmaua din mîna celor, cari ni sapă groapa, căci orice întârziere îi în detrimentul nostru.

Apelăm cu toată căldura la preuții și învățătorii noștri, cari cunosc din autopsie amarul, ce bîntuie sufletele celor, cari întorc de mii de ori aceeași brazdă, să nu piardă din vedere realizarea acestor idei atât de sălutare. Concedem, că sînt lucruri împreunate cu mari greutăți, dar cînd stă soarta unui popor la mijloc, nu să cruțăm nici o jertfă. Pe cît de greu este începutul pe atât de satisfăcător va fi sfîrșitul acestor întreprinderi.

Studentimea noastră univerzitară, care în curînd se va îndrepta, peste feriile paștilor, pe la vetrele părințești să înființeze în acest timp cît de multe judecătorii sătești. După paști îndată, sînt sărbători ca Sf.

Gheorghe, cari sînt patronul multor biserici, se poate începe cu reforma hramului, care în felul ei nu cere nici o cheltuială mare, ci numai puțină bunăvoință.

Orice comună, care are dragoste față de moșia străbună trebuie să urmeze sfaturilor noastre.

Noi nu sîntem, oamenii, cari trimbiță în lume, că sînt naționaliști, antisemiți și știu eu mai ce și-apoi pe din altă parte cu toată naționalitatea lor surpă existenți și dărimă norocul familiilor întregi românești, ci vrom ca să muncim și rezultatul muncii noastre să poarte înscrisura, care ni se cuvine. Pînă cînd nu vom vedea în fiecare comună o bancă raiffeisiană, un cabinet de lectură, societăți agricole, dughieni românești, judecătorii sătești și datine reformate în folosul celor dosădiți, pînă atunci nu vom înceta de a purta lupta contra elementelor distrugătoare din sînul nostru. Domnilor părinți și domnilor învățători împliniți-Vă datorința D-Voastre față de judecătorile sătești și față de reforma hramului proiectată de noi în favorul celor obeduți, cari stau sub cîrmuirea D-Voastre, pentru cari veți avea să răspundeți înaintea judecătorului lumii.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Serată cu dans la Rădăuț.

Ziua de 3 Martie a. c. a intrunit la invitarea societăților »Internatului pentru băieți romîni ort. or.« și »Clubul romîn« din Rădăuț în apartamentele spațioase »Deutsches Haus« Romîni din localitate și district la o serată cu dans.

În vederea scopului filantropic, pe care-l urmăresc societățile amintite s'au grăbit o lume numeroasă a pune obolul său pe altarul mult ispititei noastre națiuni. La timpul hotărît s'a inaugurat petrecerea aceasta cu o șezătoare literar-declamatoric-muzicală, care a însuflețit inimile participanților.

Societățile academice »Academia ortodoxă« și »Junimea« a cooperat cu cunoscuta-le prevenire la un succes destul de frumos atât moral cît și material, și este de dorit, ca astfel de petreceri să se capete la noi cît de curînd, dîndu-se din cînd în cînd păturilor întregii societăți romînești prin aceste un loc de în-tălnire.

Pe baza concluzului luat în ședința din 22 l. c. s'au împărțit venitul curat de 323 cor. 26 bani și au picat internatului 200 cor. și clubului 123 cor. 26 bani.

Suprasolviri s'au înregistrat dela prefectul Procopovici 11 cor., arhimandritul Patraș, farmacistul Sigbert Geber, Sal. Rudich, Ternar. Edwin Landwehr cite 7 cor. Dr. Tarnavski, Dr. Iliuț cite 4 cor., de Issar, exarh. Antonovici, protopresviterul Dan, Irim Isopescu, Vasile Turturean cite 3 cor., Gustav Weismann, Filip Löbel, parohul Fortună, George Popadiuc, teol. abs. Velniceri, asist. prot. Polonic, farmacistul Rosignon, direct. de Isachievi, prof. Rezsch, Larionescu, Natan Hart, bibliu Herzberg, parohul Urechie, asist. Iliuț, Bolocan, Carl Neunteufel, prof. Sübner și sup. Vlad cite 2 cor., Vasile Nastasi, Andronic Motrescu, adiunctul Rachmut, Anftim Larionescu cite 1 cor., pentru cari li se spune și pe calea aceasta mulțămînta societăților.

!!Nu uitați de internate!!

Onorată Reducție!

Rectificare.

Cătră redacția foiei

»Voința Poporului«.

Mărturisesc firm, că redacția foiei »Voința Poporului«, cu predelecțiune, ba poate și din interes vital a susținerii de sine, primește scrieri minciunoase, a căror scribenți obscuroi au interesul mișelesc, să înjosească starea preotească.

În rectificarea mea din No. 21 a foiei »Apărarea Națională« adresată la redacția foiei »V. P.« am arătat resvedit minciunile grosolane ale scribentului obscuroi, care bate ca prostu cu bota în baltă, mîngîindu-se în debilele sale puteri spirituale, pe cari nu le-a putut valida pe alt teren mai folositor pentru omenire, că a făcut o minune mare.

În adevăr rolul ca birfător, hulitor, ba chiar ca intrigant și seducător de popor, care l'a jucat așa de bine în Volcineț, mai cu samă în familia sa, îl îmbracă de minune.

Pigmeul scribent obscuroi din »V. P.« se încumetă a asmuța pe Preavenerabilul Conzistor asupra mea, sperînd în crierii săi defectuoși, că Preavenerabilul Conzistor va da auz clivitorilor lui mișești.

Cred firm, că deputațiunea, care a fost la Cernăuț a primit la locul competent deslușirea clară, referitoare la isprăvirea serviciului meu ca preot. Declar încă odată, că cu înalta permisiune am isprăvit serviciul în Volcineț, căci de n'aș fi făcut-o, apoi de sigur aș fi fost tras la răspundere.

Nu înalta permisiune, la care mă provoc, în jurul căreia se rotește întroaga întimplare cu închiderea bisericii din Volcineț, este cauza deputațiunilor credincioșilor din Volcineț la conzistoriu, ci mișelia necvănăcabuia a unor scribenți de popor, cari l'au sedus sub pretext, că merg să se deplîngă contra așezării cantorului Pochitar și au predat pîra contra mea, care purtare mișelescă a întăritat pe cei mai mulți din deputațiune.

Eu am dat pe tață, că acei seducători de popor au trebuit să fi fost primit, ori numai trăgeau nădejde la mită, vîzîndu-se înșelați în năzuințele lor, acum tipă și se vaeră.

Singur scribentul obscuroi contestează în a doua scrisoare adresată cătră mine (citește șirul 3 de jos în »V. P.« No. 13 din 29 Mart c.) »seducătorii de popor din Volcineț imblă cu mița în sac«. Se tem prin urmare să nu fie dați de gol pentru purtarea lor mișelescă.

Mă bucură, că redacția foiei »Voința Poporului« n'a tipărit rectificarea mea, adresată ei prin »Apărarea Națională« și afu de rușine a trimite ceva direct la ea, după ce am cetit »motul« ei, unde singură mărturisește, precum presupun, că acolo ar fi numai smintiți și mișei.

Prin aceasta am încheiat pentru viitor orice discuție cu astfel de suflete rătăcite.

Vasile Isopescu,
paroch.

Știri locale și din lume.

Din partea conzistoriului gr. or. a fost ca coperator pentru Storojineț denumit George Filievici. Aspirantul dela căile fer., Arcadie Antonovici, a fost denumit ca practicant conzistorial în Cernăuț.

Excursiunea la Iași aranjată de studenții univ. romîni din Cernăuț. În Iași s'a format un comitet de primire pentru excursiunii bucovineni, care va griji pentru găzduire gratuită. Deasemenea ni se comunică, că trenul va fi gratuit dus și întors. Rugăm deci cu înzistență pe toți, atât dame cît și domni, cari voesc să participe, să se anunțe numaidecît pin' la terminul fixat (15 Aprilie st. n.

la adresa d-lui Vasile Lițu, stud. fil., piața Ferdinand 16), căci trebuie să înștiințăm atit comitetul de primire din Iași, cît și direcția C. F. R. de cu bună vreme despre numărul participanților.

O mănăstire gr. or. de călugărițe în Cernăuț cu menirea specială pentru căutarea bolnavilor. Avînd în vedere efectele salutare ale instituțiilor de acest fel de prin alte țări. I. P. S. Domn Arhiepiscop și Metropolit Dr. Vladimir de Repta a cumpărat din ale sale o casă în apropierea spitalului în Cernăuț, (str. vîntătorilor Nr. 2 a), a întocmit-o cu cele trebuincioase și a dăruit-o pentru o mănăstire gr. or. de călugărițe îngrijitoare de bolnavi. Casa cu întocmire reprezintă o valoare de 25.000 coroane. Cu această fundațiune I. P. S. Sa a pus în anul jubilar al Maj. Sale Impăratului și în senzul nobililor intențiuni ale Majestății Sale, temelie pentru o instituțiune eminent umanitară, care e menită a aduce foloase nepretuite omeniei suferinde.

La stăruința I. P. S. Sale a fost în-cuviințată înființarea acestei mănăstiri cu prea înalta rezoluțiune împăratească din 12 Ianuarie a. c. Capela întocmită în mănăstire I. P. S. Sa a sînțit-o Sîmbătă în 8/21 Martie a. c. asistat de consilierii consistoriali C. Coca și M. Halip și diaconul catedral M. Bocca. De prezent se află în mănăstire sub conducerea priorei Maria Cerniavski-Cernescu 15 candidate, dintre cari o parte fac deja serviciul de îngrijitoare la bolnavi în spitalul țării. După cîștigarea cunoștințelor și dexterității necesare, ele la caz de trebuință, vor fi aplicate ca îngrijitoare la bolnavi și în case private.

Reprezentare teatrală. Se atrage atenția publicului asupra reprezentațiilor teatrale, ce se va da Luni la 6 Aprilie în »Dom polski« (strada domnească 40). Se va reprezenta comedia în 2 acte de I. L. Caragiale »O noapte furtunoasă«. Biletele se pot cumpăra și prenota la librăria H. Pardini. Prenotațiile să se facă cît de curînd, căci se poate întimpla ca mai tirziu să nu se mai afle bilete.

Studentimea univ. romîna din Cernăuț va ținea Dumnică în 5 Aprilie a. c. la oarele 11 1/2 a. m. o adunare în sala 5 din universitate cu următoarea ordine de zi: Crearea unei catedre de istorie romînă la universitatea Francisco-Iosefină din Cernăuț. La aceasta adunare sînt rugați cu insistență, să apară toți studenții univ. romîni. Pentru stud. univ. romînă: V. Greciuc, stud. fil., C. de Vlad, stud. iur.

»Armonia.« Invităm și pe calea aceasta toți membrii onorari, fundători, activi și sprijinitori la adunarea generală ordinară, care se va ține Marți, la 7 April st. n. a. c. la oarele 3 p. m. în localul societății, Cernăuț, Palatul național. Ordinea zilei: 1 Verificarea raportului anual. 2. Raportul revizorilor și absolutoriul comitetului. 3. Alegerea noului comitet. 4. Alegerea a trei revizori și 5. Eventualia. Pentru comitet: președintele Teodor Bujor, secretarul George Prelici.

»Juuimea«. Azi Dumnică, în 5 l. c. precis la 4 oare p. m. se va ține în sala Armoniei a doua șezătoare literară a Jumimii. Programul acestei șezători va consta din cîntece și o conferință despre L. Caragiale. | Marți în 7 l. c. precis la 11 oare a. m. se va ține tot în sala Armoniei a treia șezătoare literară. Conferința, ce se va ceti la această șezătoare va trata activitatea literară a scriitorului Brătescu Voinești.

Concertul tenoristului Vasiliu, dat în sara de 2 April a. c. în sala Armoniei, a avut mare succes moral. Tenoristul a arătat în toate piesele, ce le-a cîntat, o școală înaltă, o conducere foarte bună a vocii dela forte la piano. Poșede un glas de tenor liric superb, un timbru dulce și estensiune mare. Toată puterea și măiestria a pus-o în piesa »Elucevan la stele« din opera Tosca de Puccini, care a întrecut orice așteptări. Doina Oltului și mai cu samă »Noi vrem pămînt«, compoziția tenoristului, a pătruns adînc publicul, încît au trebuit repetate. Cu mult foc și dragoste de neam au fost cîntate. Doamna Eufrozina Vorobchievici, destinsa pianostă, s'a excelat prin acompaniarea și operele, ce le-a executat la piano. Suc-

cesul material însă, spre rușinea noastră, a fost de tot minimal. Nu credem, că dl Vasiliu își va pute acoperi spesele, ce le-a avut cu aranjarea concertului. Așa sintem noi! De-ar fi venit un străin din apus, desigur era sala „Armoniei” ticsită de lume. Sermana artă românească, ea nu se poate încălzi la vatra noastră nstrăinată. . . . Dorim d-lui Vasiliu în Rădăuț, încotr'o își îndreaptă pașii, un succes material mai mare.

O foaia germană cvotidiană din loc aduce știrea, că în parlamentul austriac, s'a votat o lege, prin care se asigură familiilor acelor soldați, cari sint chemați la exercițiu de arme, un ajutor bănesc din partea statului. Acest ajutor bănesc, care este taxat cu 50% din simbria zilnică a unui bărbat se va solvi fiecărui individ pentru timpul pierdut cu exercițiul de arme.

Invitare la prima adunare generală a „Reuniunii învățătorimii romine” din districtul Rădăuțului care se va ține Duminică în 5 April 1908 st. n. la 1 oară p. m. în edificiul școlii de băieți din Rădăuț cu următoarea ordine de zi: 1. Darea de seamă a comitetului provisor asupra activității preparative; 2. Alegerea definitivă a comitetului reuniunii; 3. Starea casei; 4. Prelegere. Desvoltarea simțului pentru solidaritate între învățătorimea romină pe bază națională; 5. Eventuale. Ar fi de dorit, ca învățătorimea romină să documenteze și de astădată vederat adevăratul ei interes național prin o participare numeroasă la aceasta adunare definitiv-constitutivă. Apelăm la simțul național al D-Voastre, rugându-Vă să sosiți în orice caz și să animați la participare pre toți membrii corpului didactic. Pentru comitetul provisor: Teodosie Moldovan, secretar. Dionisie cav. de Sorocean, prezident.

Știri din lume.

† **Vasile Cioban.** Joi în 13 (26) Marte a. c. a fost înmormintat la Roșia-montană în Transilvania economul Vasile Cioban, un bătrîn venerabil în etate de 79 de ani, carele cu toate că n'a avut parte de averi pămîntești, a avut multă energie și adîncă pricepere pentru foloasele școlii, așa că pre cei patru copii ai săi, o fiică și trei feciori, a știut să crească astfel, încît poate servi ca model de un părinte grijelii și conștîu de datorițele unui tată. Fiica reposatului, cunoscuta poetă Maria Cioban, măritată Dr. Botiș în Arad — a fost directoare la o școală de fete, eară dintre cei trei fi, sint doi, Dr. Aurel și Dr. Pompil Cioban candidați de advocatură, eară Dr. Virgil Cioban, cunoscut și nouă bucovinenilor de pe timpul studiilor sale universitare la Cernăuț ca un cîntăreț excelent al soc. »Armonia«, e astăzi preot militar la Viena. Pe lingă starea frumoasă la care au ajuns, acești copii buni ai unui bun tată au păstrat totdeauna ca cea mai scumpă moștenire calitățile cele mai frumoase ale inimei, omenie și iubire neîntrecută de lege și neam, care au manifestat-o adese în mod strălucit. Repause în pace fericitul bătrîn, eară întristata familie, primească sincerile noastre condolențe.

Primăria comunei București a dat o ordonanță cu privire la comerțul stabil și ambulant de alimente preparate și de băuturi. În ce privește comerțul stabil, ordonanța prescrie o sumedenie de condițiuni de igienă, în cari cată să funcționeze acest comerț. S'au luat astfel dispozițiuni, ca alimentele și băuturile să fie preparate și conservate în vase curate și ținute acoperite, cari să se spele după fiecare întrebuintare, ori să se spoiască cu cositor, regulat de cite 2 ori pe lună. Se interzice categoric răcirea ori conservarea alimentelor ori a băuturilor prin ghiță, pusă direct în ele sau pe ele, cunoscut fiindcă adesea ghița e provenită din diferite lacuri sau bălți murdare. Personalul de serviciu al localurilor acestora cată să se prezinte în cele mai bune condițiuni sanitare, — și ordonanța nu permite cu nici un preț funcționarea unor oameni de serviciu atinși de orice maladie.

Björnson, marele poet norvegian a fost ales cu unanimitate membru de onoare a

marei liogi mazonice romine din București, pentru atitudinea sa în chestia apărării naționalităților din Ungaria.

Inventarea unui teribil tun electric. Mare emoțiune produce în toate cercurile un articol al colonelului Mande, publicat în »Contemporary Review«, în care se anunță inventarea unui tun electric, care nu face fum nici zgomot și nu produce isbitură îndărăpt. Invențiunea a fost făcută de inginerul englez Simpaonas. Cei mai mari specialiști din armata teritorială și dela marină au examenat cu de-amănuntul invențiunea și au declarat-o intru totul practică. Tunul electric va arunca ghiulele cu o iteală de 30000 de picioare pe secundă, așa că aceste ghiulele pot să ajungă dela Londra la Paris.

Societatea „Carpații” și Björnson. Societatea culturală romină „Carpații” din București în frunte cu neobositul ei președinte dl Tetzcu a trimis distinsului poet norvegian Björnson o călduroasă telegramă de recunoștință pentru apărarea nobilă și elocventă a cauzei romine.

O bandă de falsificatori de monete. Poliția din Budapesta a dat peste o bandă de falsificatori, care își făcea mendrele în mai multe localități din comitatul Pest-Pilis. Matadorii bandei Nicolae Bodnar, Ioan Hegedüs și țiganca Kolompar au fost arestați. Jertfa acestor oameni, cari voiau să-și cîștige averi în chip ușor — sint o mulțime de țărani, din buzunarul cărora stoarseră ei suma considerabilă de cite 1000—2000 coroane. Ce e drept, ei le spuneau credulilor țărani, că fabricînd bani falși dar imitînd de minune sunetele adevărate, vor avea un profit îndoit și întreit. Astfel țărani căzură în cursă. Nici nu cutezară credulii țărani a denunța poliției pe acești măștrii-escrochi, căci ei amenințau că dacă i-ar denunța — vor fi și ei (țărani) pedepsiți.

Trei criminali, între cari un călugăr, otrăvind o familie ducală spre a o jăfui. Poliția din Neapole a arestat pe călugărul Valeriano, pe o contesă necunoscută și pe un cameris, toți trei acuzați, că au otrăvit pe ducele Monfort, pe ducesă și pe guvernantă, în scop de a pune mina pe avere. Făcîndu-se percheziti, s'au regăsit la călugăr trei sute de mii de franci.

Relațiunile greco-romine. Cetim în »Romînul dela Pind«: Corespondentul din București al ziarului „D. Or. Correspondenz”, scrie următoarele relațiuni relative la stadiul relațiunilor dintre România și Grecia:

„Este știut, că ministrul Greciei la Berlin dl Rangabé și-a petrecut concediul său la Galați.

În cercurile bine informate se afirmă că dl Rangabé ar fi trimis guvernului din Atena, o notă confidențială în care afirmă că mișcarea anti-greacă din România, a avut drept cauză cunoscute incidente și că ea a dispărut deja. Dl Rangabé sfătuște pe guvernul său, că este timpul potrivit de a se folosi de actuala situație favorabilă spre a începe negocierile pentru reluarea relațiunilor diplomatice cu România.

Că din partea Romîniei s'a făcut totul pentru a se înlesni reluarea tratativelor, o dovedește o circulară a ministerului de interne, adresată prefectilor, prin care sint invitați a face toate înlesnirile posibile supușilor greci, în diversele lor afaceri comerciale.

Invitare

la a IX adunare generală ordinară a »Asociațiunii de economie și credit« în Suceava, i. r. c. l., care se va ține în 9 April st. n. a. c. la 2 oare p. m. în localitățile »Clubului Romîn« cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și al consiliului de controlă.
2. Aprobarea bilanțului pentru anul de gestiune 1907.
3. Hotărîre asupra venitului.
4. Eventuale.

P. T. domni membrii se invită respectuos să ia parte cu toții la aceasta

adunare. Neîntrunindu-se în ziua fixată, numărul de membri cerut de statute, se va ține proxima adunare generală conform dispozițiunii statutelor (§ 34) Joi, în 16 April st. n. a. c. tot la 2 oare p. m. în localitățile »Clubului Romîn«, cu aceeaș ordine de zi.

Direcțiunea.

Invitare

la adunarea generală ordinară a însoțirii de păstrare și credit pentru Cernăuț și împrejurime, i. r. c. g. n., care va afla loc Duminică în 12 April 1908 la 2 oare după amiază-zi în sala »Armoniei« din palatul național.

Ordinea zilei:

1. Raportul directorului despre starea însoțirii și despre activitatea direcțiunii.
2. Propunerea consiliului de controlă relativ la raportul gestiunii, la încheierea conturilor și bilanțul pentru anul 1907, la absolutoriul direcțiunii, al visternicului și al consiliului de controlă, la dispăgubirea visternicului și la întrebuintarea profitului.
3. Fixarea stării părțășilor și a depunerilor spre păstrare.
4. Alegerea direcțiunii și a consiliului de controlă.

Incheierea conturilor precum și raportul asupra acestora, compus de consiliul de controlă, dimpreună cu propunerile, stau în localul însoțirii la dispozițiunea membrilor spre a lua privire în ele.

Cernăuț, în 29 Marte 1908.

Adrian Bocca,
vicedirector.

Mulțămite publice.

Lista No. 7 încredințată d-nei Sofia Zaloziecki, la care au contribuit următorii donatori: Banca țării 10 cor.; Bukowiner Sparkasse 30 cor.; Hypotheken-Bank, Krakauer-Versicherungs-Gesellschaft, Dampfsege-Actien-Gesellschaft Götz et Comp., Dampfmaschinen-Actien-Gesellschaft Schlossmann cite 20 cor.; Dr. Paschkis și Sofia Zaloziecki cite 10 cor. La un loc 270 cor.

Lista No. 8 încredințată d-nei Maria Kraigher la care au contribuit următorii domni și doamne: Dr. Radu cavalier de Grigorcea 20 cor.; Gregor cav. de Goian și Anton Kraigher cite 10 cor.; N. N. 6 cor.; Const. de Basoșescu 5 cor. și Maria de Baloșescu 4 cor. La un loc 55 cor.

Lista No. 13 încredințată d-nei Aurora Ciuntuleac la care a cotribuit d-ei și dl Ioachim Ciuntuleac cite 5 cor.

Lista No 16 încredințată d-nei Anisia bar. Mustatza la care au contribuit următorii domni și doamne: Alexi baron Mustatza și Notar Stefan cav. de Mikuli cite 20 cor.; Vera de Stefanowicz, Pulcheria bar. Vasilco, Halman Holder, Alexandru cav. de Grigorcea, Olga de Grigorcea și Maria de Popovici cite 10 cor. și Emanuil cav. de Kostin 5 cor. La un loc 105 cor.

Lista No. 17 încredințată domnișoarei Minodora Stefanslli, la care au contribuit următorii domni și doamne: Elena Eus. Popovici, Olga Grigoroșica, Dimitrie cav. de Popovici și Alexi cavalier de Grigorcea cite 10 cor.; Minodora Stefanelli 5 cor.; Fugenia Fangor, Iosefina Tomaszczuk, Eugenia Ilasievici, Florentina Magior, Virginia Turcan, Catinca Mandicevski și Emilia Gribowski și Nicu Popovici 1 cor. La un loc 74 cor.

Răspîndiți
„Apărarea Națională“.

PICĂTURĂ DE APĂ

văzută la microscop

picăturile de lichid extrase din plămîni unui ftisic, a doua zi după moarte, cuprindeau microbii, care se văd mai jos.

Gudronul de Guyot, omoară acești microb în apă și în plămîni.

Sunt vre-o 30 ani de cînd, Guyot, farmacist distins din Paris, a reușit a face gudronul solubil în apă. Grație acestei invențiuni, se găsește azi la toți farmaciștii sub numele de Gudron de Guyot, o licoare de gudron foarte concentrată, care permite de a prepara instantaneu, la nevoie, o apă de gudron foarte limpede și foarte eficee. Pentru aceasta este destul a turna una sau două lingurițe de cafea cu Gudron de Guyot în fiecare pahar cu apă sau cu lichidul ce obicînim a bea la masă.

Întrebuintarea Gudronului de Guyot, luat astfel la toate mesele, în mod regulat și continuu e de ajuns a vindeca în scurt timp, guturaiul ce mai înrădăcinat, bronșita cea mai învechită. Se întimplă adese-ori ca să ne vindecăm chiar d-ftisia (atac) bine declarată, căci gudronul împiedică descompunerea tuberculelor plămîniului, omorînd microbii răi, cauza ale acestei descompuneri Este simplu și adevărat.

Dacă cineva voește să nă vinză cutare sau cutare produs în locul adevăratului Gudron de Guyot, nu vă încredeți, e din interes. Este absolut necesar pentru a obține vindecarea bronșitelor, catarelor, guturaielor vechi, neglijate și a fortiori astmului și ftisiei, de a cere la farmacie adevăratul Gudron de Guyot. El se obține din gudronul unui pin de mare special, care crește în Norvegia și e preparat chiar de Guyot, inventatorul gudronului solubil, ceea ce explică eficacitatea sa cu mult superioară tuturor produselor analoage. Pentru a evita orice greșală, priviți eticheta: adevăratul Gudron Guyot poartă numele lui Guyot și tipărit cu litere mari și semnătura lui în 3 culori: violet, verde, roș și în mod oblie precum și adresa: **Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris.** — Acest tratament costă numai 10 bani pe zi și vindeca.

Depozit: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris, și la toate farmaciile.

În Cernăuți se găsește în depozit la:

Schmiedt & Fontin, str. principală 12.
Farmacia Sigmund Landes.
Farmacia la »Schutzengels«, Ph. Füllbaum & Rapp.
Joseph Barber, str. Rusească 23.
Farmacia la »Versehung Gottes«, M. Rubinoviz.
K. k. »Kreissapotheke«, George Gregor Piața principală.

În atențiunea băncilor raiffeisiane!

La Societatea tipografică bucovineană din Cernăuți a apărut o broșură intitulată

„Carte pentru procente“,

în care sunt prelucrate procentele pentru 1, 5, 10, 15, 20 și 25 zile și pentru 1, 2, 3, 6, 9 și 12 luni. Autorul acestei lucrări, a cărei lipsă s'a simțit atît de mult la noi, este Preacuvioșia Sa domnul paroch Eusebie Procopovici din Boșesti, Broșura este edată în folosul băncilor raiffeisiane, cărora o și recomandăm. Costă 50 bani.

„MINERVA”

stabiliment de arte grafice
și institut de editură

BUCUREȘTI

Bulevardul Academiei 3

Strada Edgar-Quinet 4

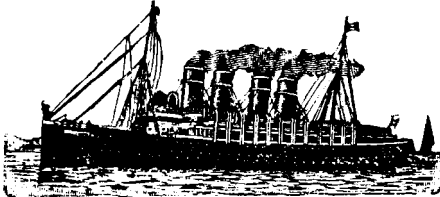
cea mai bogată
editură în scrieri
naționale

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

La Canada și America
direct și fără a se sui pe altă corabie

transportează cel mai repede și mai bine
Biroul de călătorie

transportează cel mai repede și mai bine
Biroul de călătorie

„GLOBUS”
M. FEUERSTEIN

concesionat de înaltul guvern i. r. al țării

Cernăuț, strada primăriei No. 14.

Nu cumpărați bilete de călătorie mai înainte de ce vă informați la biroul de călătorie „Globus”.

Luăți seama la Numărul 14 din strada Primăriei (Rathausstrasse No. 14), ca numai acolo se află Biroul de călătorie „Globus”.

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

Furnisor al curții imp. și reg. — Furnisor al curții reg. române.

Etablissement I. rang. — Etablissement I. rang.

:: Fabrica: Brünn ::

Telefon-Nr. 575 și 213. — Telefon-Nr. 275 și 213.

Sigismund Fluss

i. și r. colorit aulic, de artă Appretur și spălări chimice.

Pentru garderobe de doamne și copii, perdele și stoffe de tot felul întregi sau în bucăți.

Depoul de fabrică: Cernăuț, strada domnească Nr. 13
(în casa i. r. băncii ipotecare private galițiene)

Specialitate: **Colorit de straie de mătășă și pene de struț.** Specialitate: **Sistemul Fluss face totul nou!**

Etablissement foarte mare de bransa aceasta în Galția, Bohemia, Moravia și Silesia.

Poftesc din cauza abuzului să vă interesați de firma mea.

Deminduri din provinciă se săvârșesc cu mare acurateță și cu prețurile cele mai moderate.

Marti în 3 Martie a. c. oarele 8 dimineata
s'a deschis

Prăvălia pentru articoli de modă
(articolele cele mai noi pentru croitori) a lui
Moriz Herman Cernăuț, piața principală
(otel Cafe Paris).

Comande din provinciă se vor efectui acurat. — Depozit de articole aparținătoare costumelor naționale românești. — Stoffe de dantele, vâluri, stoffe de gaze, de mătășă, de peluches, cordele, călțuni, mănuși, colane, bumbi, dantele veritabile, broderii din Svițera, stoffe de canava, mătășă și lină.

O gospodărie mare,
de un complex de circa 150 fălci cu toate acareturile necesare situată în nemijlocită apropiere de calea ferată, păduri seculare, este
de vânzare
cu condițiuni foarte favorabile, fiind $\frac{1}{4}$ încărcată.
Informațiuni detaliate la redacția foii noastre.

Redacția și administrația
ziarului
„Apărarea
Natională”
Cernăuți
strada **Stefaniei No. 13.**

HALA DE VÎNZARE
instalată în casele Beck
strada crinilor No. 3

aduce la cunoștință, că berea excelentă de **Export** și **Bock**, fabricată în berăria **S. Rudich din Rădăuț**, depusă în sticle originale, înfundate în pivnițele berăriei, se va vinde de acum înainte în această hală

||| **cu 20 bani 1 sticlă de bere Export** |||
||| **„ 22 ” ” ” ” Bock.** |||

La cerere această bere se va furniza și în locuințe tot cu aceleași prețuri. Asemenea își permite hala a atrage atențiunea p. t. publicului asupra **rachiului excelent pentru masă**, care este garantat liber de orice oloi.